FISCALITAT

Herència o donació en vida, totes les claus d'un dilema molt català

Els experts apunten a la importància d'analitzar cada cas individualment i de fer els càlculs necessaris. Per això, des de l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona recomanen l'assessorament professional

Albert Martín

kioskoymas#premsa@icab.cat

L'advocat Ramón Ángel Casanova és un dels coordinadors del màster de Dret de Família i Successions que imparteix l'Il·lustre Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB). Una de les 37 sessions porta per títol *Donar o testar* i el 2016, quan va arrencar el curs, la resposta era clara: testar era millor sempre que hi hagués un patrimoni de menys de 10 milions d'euros. Avui les coses han canviat.

«El 2020, en plena pandèmia de covid i amb Quim Torra com a president de la Generalitat i Pere Aragonès com a conseller d'Economia, el Govern va voler tant sí com no guanyar-se el vot dels Comuns, i va

TRIBUTS

L'impost de successions és més alt a Catalunya que a la major part d'Espanya

apujar trams de l'IRPF i també l'impost de successions. I des d'aleshores no està clar que testar sigui millor. La resposta, avui, és que depèn», diu Casanova.

Són algunes claus de l'especialista, diputat de l'actual junta de govern de l'ICAB, per entendre la qüestió.

Amb calendari

Aquest especialista en dret de successions explica que a Catalunya la donació de pares a fills respon a «la regla del 5-7-9». Així, els progenitors poden donar fins a 200.000 euros a un fill de manera que el receptor paga el 5% d'aquesta quantitat, entre 200.000 i 600.000 euros amb un pagament del 7% i a partir dels 600.000 amb un pagament del 9%, sempre que es faci mitjançant escriptura pública. Cal recordar que aquesta càrrega impositiva és més alta a Catalunya que a la major part d'Espanya, on l'impost està bonificat pràcticament en la seva totalitat a la majoria de comunitats autònomes.

L'advocat apunta una fórmula per mantenir al mínim els impostos que es paguen, i que consisteix a repetir la donació quan ja hagin transcorregut tres anys. Si es fa una segona donació abans que passi aquest període de temps, en els casos en què tocaria pagar el 5%, es paga el 7%

Donació i testament

Si una mare vol donar a la seva filla a Catalunya 600.000 euros tindria dos camins recomanables: d'una banda, tres donacions de 200.000 euros al llarg de nou anys se saldarien amb el pagament de 30.000 euros d'impostos en total.

Si li llegués aquests 600.000 euros en el testament, per aquesta quantitat la seva filla hauria de pagar un tipus del 6,8%, cosa que comportaria el pagament de 41.000 euros. Això implica que en aquest cas sortiria més a compte la donació.

Els immobles

Convé recordar en primer lloc que el pagament d'impostos d'un immoble el determina el lloc on es troba: Casanova apunta: «Si un pare català dona al seu fill català un immoble a Madrid, no paguen impostos» perquè en aquesta comunitat, històricament governada pel PP, la donació està bonificada al 99%.

Aquest especialista recomana ser conscient que en la donació d'un immoble no només cal valorar l'impost de donacions (que és progressiu i incrementa la càrrega a mesura que augmenta el valor de l'actiu), sinó que també cal tenir en compte la plusvàlua de l'habitatge.

La plusvàlua es paga sobre la revalorització de l'immoble: si una mare va comprar un pis per 100.000 euros i en el moment en què el vol donar al seu fill té un preu de 400.000 euros, li tocarà pagar el 25% per aquesta revalorització. Així, paga tant el donant com qui rep l'immoble. Però hi ha una excepció a aquesta situació: quan es tracta del primer habitatge, i si el donant té més de 65 anys, no haurà de pagar la revalorització.

També hi ha la donació per causa de mort, en què el donatari només pot gaudir del bé després de la defunció del donant. En aquest cas es paga impost de successions, no de donacions, però no es paga impost sobre la renda.

Un bon testament

Com a especialista en aquest àmbit, Ramón Ángel Casanova recomana «fer un bon testament». Així les coses, avisa que utilitzar els documents més senzills, en què els actius es traspassen d'un cònjuge a l'altre amb la defunció, i després als fills, «és una fórmula poc elaborada» que només funciona bé quan hi ha un únic pis i pocs estalvis. Tot i això, sovint pot comportar unes càrregues fiscals «nefastes».

En cas que els béns familiars tinguin un valor elevat, recomana distribuir l'herència en diferents blocs, que es reparteixen entre els familiars com a llegats, i evitar els indivisos –que més d'una persona comparteixi la propietat d'un immoble–. Així doncs, s'assegura la pau familiar després de la defunció.

L'empresa familiar

Quan a la família hi ha una activitat empresarial, «l'ideal és mirar els requisits perquè obtingui la bonificació del 95%», explica l'advocat. Per fer-ho s'han de complir aquests supòsits: que l'empresa tingui una activitat econòmica real; que el difunt tingui almenys el 5% de l'empresa individualment o bé el 20% amb el

UBICACIÓ

El pagament dels gravàmens d'un immoble el determina el seu emplaçament

seu grup familiar; que algú de la família estigui en la direcció de l'empresa de manera remunerada; que els beneficiaris siguin cònjuge, fills, nets, pares, avis, germans o nebots; i que l'hereu mantingui la titularitat de l'empresa durant un mínim de cinc anys des de la defunció.

Assegurances de vida

Hi ha un recurs que poc conegut: en el cas de les assegurances de vida, els 25.000 primers euros no paguen successions. Compten amb un avantatge afegit i és que es poden cobrar abans d'acceptar l'herència, i per això poden acabar ajudant a pagar els impostos de successions associats a aquesta.

Cada cas, un món

Els experts en aquest àmbit insisteixen a assenyalar la importància de fer càlculs i mirar cada cas per separat. En aquest sentit, un advocat especialista en la matèria farà totes les preguntes per entendre la situació exacta de la família abans de fer un esborrany amb la proposta que més l'afavoreixi fiscalment.